

Från: Fredrik Palm <fredrik.palm@havochvatten.se>
Skickat: den 27 mars 2024 13:33
Ämne: Remiss av förslag till föreskrifter
Bifogade filer: Remiss av förslag till föreskrifter Dnr 2024_001093.pdf; Bilaga 1
Konsekvensutredning Dnr 2024_001093.pdf; Bilaga 2 Sändlista Dnr 2024_001093.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Björn
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2024-84:01
DocumentIsArchived: -1

Du får inte e-post ofta från fredrik.palm@havochvatten.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Hej.

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller införande av krav på användning av pingers för yrkesmässigt fiske med garn i del av ICES delområde 24, i syfte att minska risken för bifångst av tumlare i dessa redskap.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 oktober 2024.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 17 april 2024.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i Wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Med vänlig hälsning,

Fredrik Palm, PhD.
Utredare
Fiskeregleringsenheten
Havs- och vattenmyndigheten
+46106986077

Gullbergs Strandgata 15, 411 04
Box 11 930, SE-404 39 Göteborg
fredrik.palm@havochvatten.se
www.havochvatten.se

**Havs
och Vatten
myndigheten**

Havs- och vattenmyndigheten behandlar dina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen och myndighetens dataskyddspolicy, läs mer på www.havochvatten.se/sa-behandlar-hav-dina-personuppgifter

SWAM processes your personal data in accordance with the General Data Protection Regulation (GDPR) and our Data Protection Policy, see www.havochvatten.se/sa-behandlar-hav-dina-personuppgifter

Remiss

Handläggare
Fredrik Palm
Fiskeregleringsenheten
Fredrik.palm@havochvatten.se

Datum 2024-03-26

Dnr 2024-001093

Enligt sändlista

Remiss rörande ändrade bestämmelser för fiske med garn i ICES delområde 24 i syfte att minska risken för bifångst av tumlare

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller införande av krav på användning av pingers för yrkesmässigt fiske med garn i del av ICES delområde 24, i syfte att minska risken för bifångst av tumlare i dessa redskap.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 oktober 2024.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 17 april 2024.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i Wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Havs- och vattenmyndigheten publicerar remissvar från myndigheter, företag och organisationer på sin webbsida. Remissvar från privatpersoner publiceras inte. Du hittar mer information om hur HaV behandlar dina personuppgifter i samband med remisshanteringen på [Havs- och vatten myndighetens webbsida](#).

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Fredrik Palm.

Fredrik Palm, 010-698 60 77, fredrik.palm@havochvatten.se

Denna remiss har beslutats av avdelningschefen Mats Svensson efter föredragning av utredaren Fredrik Palm. I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksjuristen Catarina Pernheim och utredaren Martin Rydgren medverkat.

Mats Svensson

Fredrik Palm

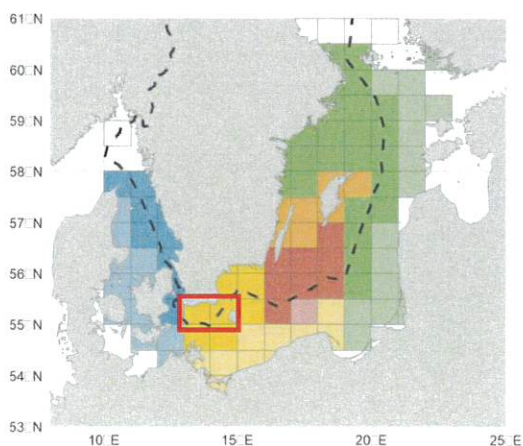
Bakgrund och syfte

Bevarandestatusen för tumlare i Östersjön är oroande, i synnerhet för östersjöpopulationen av tumlare som har bedömts ha en ogynnsam-dålig bevarandestatus i marin baltisk region sedan 2001. Östersjöpopulationen är klassad som akut hotad i den svenska rödlistan över svenska arter. Populationstätheten bedömdes 2013 som mycket låg med endast 497 individer och med ett stort osäkerhetsintervall kring skattningarna.

Oavsiktlig fångst av tumlare i garnfiskeredskap har bedömts som ett av de största hoten mot tumlare. Bifångst av tumlare leder vanligtvis till att de kvävs intrasslade i redskapen, men även strandade tumlare kan visa tecken på skadliga interaktioner med fiskeredskap.

Sedan 2017 har Sverige ett övervakningsprogram gällande bifångst av tumlare och som bedrivs inom ramen för det arbete som Sverige utför i enlighet med datainsamlingsförordningen. Övervakningsprogrammet inleddes som en pilotstudie 2017 och bedrivs sedan 2020 med bifångstövervakning av observatörer i vissa områden (Kattegatt och Öresund), samt pilotstudie för kameraövervakning. Under 2022 utökades övervakningen och omfattar därmed allt svenskt garnfiske i Kattegatt, Öresund, västra och Egentliga Östersjön, och bedrivs genom en kombination av observatörer ombord på fiskefartyg samt övervakning med hjälp av kamerasystem.

Utifrån hittills rapporterade bifångster inom övervakningsprogrammet sker en majoritet av tumlarbifångster inom garnfisket längs Skånes sydkust. Ingen av de bifångade individerna har hittills genom genetisk analys konstaterats tillhöra östersjöpopulationen. Området längs Sveriges kust motsvaras av de två Ices-rutorna 39G3 och 39G4 i delområde 24 och sträcker sig österut till Bornholm vid gränsen för delområde 24 och 25 (se figur 1.) Inom delområde 24 finns sedan tidigare ett krav på användning av aktiva ljudskrämmare, s.k. pingers, för fartyg över 12 meters längd som fiskar med bottenstående nät/garn eller insnärjningsnät¹.

¹ Del A i bilaga XIII till förordning (EU) 2019/1241.

Figur 1. Ices-rutorna 39G3 och 39G4 som motsvarar området som dokumenterat störst tumlarbifångster under 2023.

Ices råd från 2020 om nödgärder för att förhindra bifångst av östersjötumlare² innehöll en rekommendation om obligatorisk säsongsbaserad användning av pingers, på passiva nätredskap i hela utbredningsområdet för tumlaren i Egentliga Östersjön, med undantag för Natura 2000-områden och andra områden där fiske med passiva nätredskap har begränsats eller stängts. I dagsläget regleras krav på användning av pingers för fartyg över 12 meters längd i delområde 24 och i ett område som avgränsats geografiskt längs Sveriges sydkust i delområde 24 och norra Hanöbukten, samt Blekingekusten i delområde 25. Utökad pingersanvändning är dock inte möjlig i delområde 25 till följd av försvarets riksintressen i området.

Utifrån den bifångstsituation som det svenska övervakningsprogrammet påvisat för 2023 anser HaV att Sverige skyndsamt bör införa nationella åtgärder i områden med dokumenterat hög bifångstrisk. Dessa områden är dessutom av betydelse för skydd av både östersjö- och bälthavstumlare. Övervakningsprogrammet har hittills inte konstaterat tumlarbifångster i östersjötumlarens övriga utbredningsområde inom svensk EEZ. Den dataförfrågan som Sverige ställt inom det regionala forumet för fiske i Östersjön (Baltfish) visar att andra medlemsländer bedriver garnfiske i östersjötumlarens utbredningsområde och HaV föreslår därför att Sverige tar fram ett förslag till gemensam rekommendation inom Baltfish, för att tillsammans med övriga berörda medlemsländer etablera gemensamma fiskereglerande åtgärder för skydd av östersjötumlaren.

Krav på användning av pingers i del av delområde 24

HaV föreslår ett generellt krav på användning av pingers vid fiske med bottenstående garn eller insnräkningsnät i de områden längs sydkusten i delområde 24 som ingår i Ices-rutorna 39G3 och 39G4, och som idag har motsvarande pingerskrav för fartyg över 12 meters längd (se tabell 1 och figur 2).

Tabell 1. Koordinater för området

N	O	Beskrivning
55 23,500	13 00,000	Punkt på Skånes kust, på befintligt pingersområde
55 00,000	13 00,000	Sydöstra hörnpunkt pingersområde i Skåne
55 00,000	14 59,300	Rakt österut punkt på Bornholm
55 18,000	14 47,000	Bornholmens nordspets, punkt enligt ICES delområde 24/25
55 23,000	14 12,000	Sandhammarens fyr på Skånes kust, punkt ICES delområde 24/25

Detta område sammanfaller med ett område där övervakningsprogrammet noterat tumlarbifångster och som svarar mot utbredningsområdet för både östersjötumlaren och bälthavspopulationen. Förslaget är baserat på kunskap från det införda övervakningsprogrammet, samt anses vara i linje med Ices råd från 2020 om obligatoriskt krav på pingers. Härutöver behövs fortsatta analyser av åtgärdsbehov utifrån framtida resultat från övervakningsprogrammet.

² EU request on emergency measures to prevent bycatch of common dolphin (*Delphinus delphis*) and Baltic Proper harbour porpoise (*Phocoena phocoena*) in the Northeast Atlantic. In Report of the ICES Advisory Committee, 2020. ICES Advice 2020, sr.2020.04.

Figur 2. Det föreslagna området för krav på pingers som motsvarar Ices-rutor 39G3 och 39G4 med avgränsning inom delområde 24.

Konsekvensutredning

Krav på användning av pingers förväntas inte ha någon effekt på möjligheterna att bedriva fiske och 12 garnfiskare i området bedöms omfattas av det nya pingerskravet. Det finns även flera utvecklade pingersmodeller som inte kan höras av sälar, som annars skulle kunna försämra fiskets fångster. Inköp och montering av pingers förväntas endast ge små ekonomiska konsekvenser för fisket eftersom stödmöjligheter för inköp av pingers finns inom det svenska havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Småskaliga garnfiskare med fartyg under 12 meter kan få 80 % av sina kostnader ersatta, medan stödnivå upp till 100 % av kostnaderna kan vara stödberättigande om en producentorganisation skickar in en stödansökan för sina medlemmar. Förväntade totala stödbehov kan översiktligt skattas utifrån garnanvändning i området men en detaljerad kostnadsanalys skulle behöva anpassas utifrån just hur många redskap varje enskild fiskare använder. Utifrån den högsta garnanvändningen under 2022 bedömer HaV ett pingersbehov på ca 45 pingers per garnfiskare och fisketillfälle. Men detta är endast för just ett enskilt fisketillfälle och samma fiskare förväntas fiska med flera typer av garn vid olika tillfällen under fiskeåret. Som mest används tre olika garnkategorier per fiskare, men normalt används två olika garnkategorier per fiskare. Pingersbehovet skattas därför som högst till 135 pingers (3 x 45st), medan genomsnittligt pingersbehov bedöms till ca 90 pingers. Sveriges fiskares producentorganisation (SFPO) har tidigare sökt stöd för medlemmar som fiskar med pingers som inte kan detekteras av sälar och kostnaden per pinger var då 940 kronor. Stödbehovet var ca 120 pingers per fiskare och SFPO bedömer liknande behov för de garnfiskare som nu skulle omfattas av nya krav på användning av pingers. SFPO konstaterar att sju medlemmar fiskar i området och kommer att omfattas av det nya pingerskravet. Utifrån ett skattat pingersbehov av 90 – 120 pingers per fiskare och en kostnad på 940 kronor per pinger, förväntas enskilda fiskare som söker offentligt stöd för investeringen genom havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet som mest behöva finansiera 20 procent av investeringen, vilket motsvarar 16 920 – 22 560 kronor. Medlemmar i SFPO skulle kunna undvika kostnaderna helt om producentorganisationen som kollektiv stödmottagare kan erhålla fullt stöd för investeringen.

Havs- och vattenmyndighetens föreslagna föreskriftsändringar med motivering

Föreskrifter som berörs

Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön

Bemyndigande

2 kap. 12 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Ikraftträdande

Föreslås träda i kraft den 1 oktober 2024.

Nya 5 kap. 8 a §

Föreslagen lydelse:

I bilaga XIII del A i förordning (EU) 2019/1241 finns bestämmelser om skyldigheten för fartyg med en totallängd på 12 meter eller längre att i ICES delområde 24 använda aktiva ljudskrämmare, s.k. pingers.

Även fartyg med en totallängd under 12 meter ska använda aktiva ljudskrämmor i följande del av ICES-delområde 24.

Pkt	Lat	Long	Anmärkning
1.	55 23,00	13 00,000	Punkt på Skånes kust, på befintligt pingersområde
2.	55 00,000	13 00,000	Sydöstra hörnpunkt pingersområde i Skåne
3.	55 00,000	14 59,300	Rakt österut punkt på Bornholm
4.	55 18,000	14 47,000	Bornholms nordspets, punkt enligt ICES delområde 24/25
5.	55 23,000	14 12,000	Sandhammarens fyr på Skånes kust, punkt ICES delområde 24/25

Ljudskrämmor ska vara utformade enligt bestämmelserna i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/967 av den 3 juli 2020 om närmare regler om signalegenskaper och användningsspecifikationer för ljudskrämmare i enlighet med vad som anges i del A i bilaga XIII till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1241 om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder.

Motivering

Östersjötumblaren är klassad som akut hotad och oavsiktlig fångst av tumblare i garnfiskeredskap har bedömts som ett av de största hoten mot tumblare. I området som anges i den föreslagna bestämmelsen finns redan krav på användning av ljudskrämmare, s.k. pingers, då risken för

bifångst bedömts vara hög här, kravet gäller dock endast fartyg över 12 meter. HaV har bedömt att motsvarande bestämmelse bör införas även för fartyg vars längd understiger 12 meter.

Bilagor:

Konsekvensutredning

Sändlista

Havs- och vattenmyndighetens förslag om ändringar i
Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i
Skagerrak, Kattegatt och Östersjön

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Bevarandestatusen för tumlare i Östersjön är oroande, i synnerhet för östersjöpopulationen av tumlare som har bedömts ha en ogynnsam-dålig bevarandestatus i marin baltisk region sedan 2001. Oavsiktlig fångst av tumlare i garnfiskeredskap har bedömts som ett av de största hoten mot tumlare, där bifångst av tumlare kan leda till att de kvävs intrasslade i redskapen. Det svenska övervakningsprogrammet för bifångst av tumlare har noterat tumlarbifångster i området längs Skånes sydkust och för att minska dessa bifångster föreslås obligatorisk användning av ljudskrämmor, s.k. pingers, vid allt garnfiske inom föreslaget område. I området förekommer tumlare både från östersjöpopulationen och bälthavspopulationen och åtgärden förväntas minska risken för bifångst för båda tumlarbestånden.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Alternativ till användning av pingers skulle vara att begränsa användningen av vissa garnredskap i området. Utifrån att det totala antalet bifångster är numerärt få på årsbasis saknas dock tillräckliga underlag om hur bifångstrisken är relaterad till olika redskap och i relation till när, var, och hur dessa redskap används. Pingers kan däremot minska bifångstrisken avsevärt för alla typer av garnfiskeredskap oavsett hur redskapsanvändningen ser ut. Utan den föreslagna regleringen riskerar bifångster av tumlare att fortsätta och bedöms utgöra en för stor påverkan på det hotade östersjöbeståndet där varje enskild bifångst anses som att potentiellt riskera beståndets status.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

I området fiskar 12 garnfartyg med redskap som omfattas av regleringen och fiske bedrivs under hela året men med dominerande garnanvändning under sommarhalvåret. Det är 11 garnfiskare som bedömts som beroende av fisket i området definierat utifrån att landningarna från garnfisket motsvarar minst 50 procent av de totala landningarna i vikt. Garnfisket landade totalt ca 14,3 ton under 2021 till ett värde motsvarande knappt 290 tusen kronor. Totalt motsvarade fiskeverksamheten fyra helårsekvivalenter

för 11 anställda och det samlade förädlingsvärdet var knappt 75 tusen kronor.

Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Krav på användning av pingers förväntas inte ha någon effekt på möjligheterna att bedriva fiske. Det finns även flera utvecklade pingersmodeller som inte kan höras av sälar som annars skulle kunna försämra fiskets fångster. Inköp och montering av pingers förväntas endast ge små ekonomiska konsekvenser för fisket då stödmöjligheter för inköp av pingers finns inom det svenska havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Småskaliga garnfiskare med fartyg under 12 meter kan få 80 % av sina kostnader ersatta, medan stödnivå upp till 100 % av kostnaderna kan vara stödberättigande om en producentorganisation skickar in en stödansökan för sina medlemmar. Utifrån den högsta garnanvändningen under 2022 bedömer HaV ett pingersbehov på ca 45 pingers per garnfiskare och fisketillfälle. Men detta är endast för just ett enskilt fisketillfälle och samma fiskare förväntas fiska med flera typer av garn vid olika tillfällen under fiskeåret. Som mest används tre olika garnkategorier per fiskare, men normalt används två olika garnkategorier per fiskare. Pingersbehovet skattas därför som högst till 135 pingers (3 x 45 st), medan genomsnittligt pingersbehov bedöms till ca 90 pingers. Sveriges fiskares producentorganisation (SFPO) har tidigare sökt stöd för medlemmar som fiskar med pingers och stödbehovet bedömdes då till ca 120 pingers per fiskare och en kostnad motsvarande 940 kr per pinger. SFPO bedömer liknande behov för de garnfiskare som nu omfattas av nya krav på användning av pingers. SFPO konstaterar att sju medlemmar fiskar i området och kommer att omfattas av det nya pingerskravet. Utifrån ett skattat pingersbehov av 90 – 120 pingers per fiskare och en kostnad på 940 kronor per pinger, förväntas enskilda fiskare som söker offentligt stöd för investeringen genom havs- fiskeri- och vattenbruksprogrammet som mest behöva finansiera 20 procent av investeringen, vilket motsvarar 16 920 – 22 560 kronor.

Alternativa regleringar som begränsar användningen av vissa garnredskap skulle kunna omöjliggöra vissa typer av fiske beroende på vilka redskap som omfattades och vilka målarter som är relevanta för berörda fisken. Förutsättningarna att bedriva fiske skulle variera mellan enskilda fiskare men skulle potentiellt kunna innebära att fiskare som uteslutande fiskar med reglerade redskap skulle behöva upphöra med sin fiskeverksamhet.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Föreslagna beslut grundar sig på HaV:s bemyndiganden i 2 kap. 12 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

EU:s gemensamma fiskeripolitik omfattar åtgärder för bevarande och förvaltning av levande marina akvatiska resurser, dvs. de akvatiska resurserna i haven. I bilaga XIII del A i förordning (EU) 2019/1241 finns bestämmelser om skyldigheten att använda aktiva ljudskrämmare, s.k. pingers, i ICES delområde 24 för fartyg med en totallängd på 12 meter eller längre. Föreslagen reglering går utöver denna EU-reglering genom att omfatta krav på användning av pingers även för fartyg under 12 meters längd.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Bestämmelserna kommer att kungöras i vanlig ordning och utöver detta kommer information ges via HaV:s hemsida samt pressmeddelanden. Länsstyrelserna kommer att sprida information regionalt.

Berörda fiskare bedöms behöva tid för nödvändiga investeringar och ansökningar om offentligt stöd.

HaV föreslår att de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 oktober 2024.

B Kommuner och regioner

Markera med x

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

(x) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Totalt är det 12 fiskefartyg (fiskelicensinnehavare) som berörs och samtliga är mikroföretag.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Föreslagna reglering bedöms påverka företagens tidsåtgång eller administrativa kostnader endast i mindre omfattning. Yrkesfiskare som söker offentligt stöd för sina investeringskostnader behöver ansöka om stöd hos Jordbruksverket. Ansökan sker elektroniskt. Tidsåtgången kommer att bestå i att fylla i en e-ansökan online och efter beslut om stöd också ansökan om utbetalning av stödet mot uppvisande av faktura för kostnaderna.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

De föreslagna ändringarna kan medföra medfinansieringskostnader upp till 20 procent av investeringskostnaden och skattas till att som högst motsvara 16 920 – 22 560 kronor.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Bestämmelserna träffar alla yrkesfiskare lika, varför HaV:s bedömning är att reglerna inte kommer att påverka konkurrensförhållandena.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

De föreslagna ändringarna bedöms inte påverka företagen i några andra avseenden än de som nämnts tidigare i denna konsekvensutredning.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Ikraftträdandet har föreslagits utifrån företagets behovs att ansöka om offentligt stöd för sina investeringar.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

HaV har inhämtat uppgifter om berörda fisken/fiskare från Sveriges Fiskares Producentorganisation.

E Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Fredrik Palm, 010-6986077

2024-03-26

Sändlista

Länsstyrelsen i Skåne

Jordbruksverket

Naturvårdsverket

Försvarsmakten

Regelrådet

Kustbevakningen

Sveriges Fiskares Producentorganisation

Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation

Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska förening

Världsnaturfonden WWF

Svenska Naturskyddsföreningen

Fishsec

Baltic Waters

